

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 439/2020
cu privire la aprobarea Programului de susținere a afacerilor
cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Hotărârea Guvernului nr. 439/2020 cu privire la aprobarea Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 178-179, art. 608) se modifică după cum urmează:

1) în denumirea și în tot textul hotărârii, în denumirea și tot textul anexelor nr. 1 și nr. 2, textul „Programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Programul de creștere a competitivității întreprinderilor mici și mijlocii și internaționalizarea acestora”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2) în tot textul hotărârii și al anexelor nr. 1 și nr. 3, cuvintele „Ministerul Economiei și Infrastructurii”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Economiei”, la forma gramaticală corespunzătoare;

3) în hotărâre:

a) la punctul 1, subpunctul 3) se abrogă;

b) punctul 4 va avea următorul cuprins:

„4. Activitățile de finanțare în cadrul Programului de creștere a competitivității întreprinderilor mici și mijlocii și internaționalizare a acestora constituie o schemă de ajutor de stat și cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Regulamentului privind ajutorul de stat acordat întreprinderilor mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 10/2013.”;

4) în anexa nr. 1:

a) punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. Pentru realizarea scopului sunt stabilite următoarele obiective specifice:

1) creșterea competențelor antreprenoriale privind dezvoltarea afacerilor și diversificarea produselor/serviciilor pe piețe de desfacere locale și/sau internaționale;

2) stimularea mediului antreprenorial pentru implementarea noilor modele de afaceri, integrarea în lanțurile valorice locale și/sau internaționale și implementarea tehnologiilor moderne;

3) acordarea suportului în promovarea produselor și serviciilor întreprinderilor mici și mijlocii prin intermediul platformelor electronice naționale și internaționale;

4) creșterea competitivității produselor/serviciilor pentru export și/sau substituirea importului în Republica Moldova, în urma participării la prezentul Program;

5) facilitarea accesului la finanțare și asistență pentru dezvoltarea afacerilor aflate în diferite faze ale ciclului lor de viață: companii cu potențial înalt de creștere și dezvoltare, și companii orientate spre noi piețe de desfacere.”;

b) punctul 5:

la subpunctul 1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) în urma autoevaluării și ținând cont de necesitățile companiei, beneficiarii înregistrați în prezentul Program pot selecta individual prestatorul de servicii în afaceri din lista prestatorilor plasați pe pagina web oficială a Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului sau accesa serviciile din cadrul pachetelor formate de către Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului pe domenii specifice, prin desfășurarea unei proceduri de achiziție publică în mod transparent și echitabil, conform legislației”;

la litera b), după textul „cu privire la protecția proprietății intelectuale” se introduce textul „ , studiul piețelor și elaborarea strategiilor/planurilor de promovare a produselor”, textul „implementarea standardelor internaționale de management al calității (ISO, HACCP, ECO Label)” se substituie cu textul „implementarea standardelor internaționale și europene pe produse și servicii, inclusiv a standardelor pe sisteme de management”;

literele c)–e) vor avea următorul cuprins:

„c) nu sunt admise spre finanțare cheltuielile de punere în aplicare a strategiilor, planurilor de marketing și promovare, cum ar fi plăți, abonamente pentru promovarea companiilor, a produselor pe pagini web și pe rețelele de socializare, în motoare web de căutare etc., precum și serviciile similare activității desfășurate de către compania beneficiară”;

d) emiterea business voucherului va fi efectuată de către Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului în următoarele condiții:

- în cazul selectării individuale a prestatorului de către întreprinderea mică și mijlocie beneficiară – Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului va rambursa suma tuturor costurilor achitate de către beneficiar după prezentarea setului complet de acte confirmative, inclusiv livrabilele serviciilor contractate;

- în cazul selectării pachetelor formate de către Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului pe domenii specifice – accesarea serviciului de către întreprinderile mici și mijlocii va fi posibilă după virarea contribuției proprii a acesteia;

e) valoarea suportului acordat prin business voucher va constitui până la 80% din prețul serviciilor accesate, dar nu va depăși limita de 100 000 lei pentru o întreprindere”;

la subpunctul 2):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) beneficiarii înregistrați în prezentul pilon vor prezenta planul de afaceri care va include indicatorii economico-financiar previzionați pentru următorii 3 ani”;

litera c) se completează cu cuvintele „fără TVA”;

la litera d), textul „procurarea francizelor,” se exclude;

litera h) se abrogă;

la litera j), textul „fondurile nerambursabile din cadrul Programului vor fi acordate beneficiarului, după efectuarea de facto a investiției proprii” se substituie cu textul „mijloacele financiare nerambursabile vor fi alocate de Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului conform principiului de rambursare postinvestiție efectuată de beneficiar din contul mijloacelor financiare proprii”;

se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) întreprinderile pot depune mai multe solicitări pentru acordarea suportului prin intermediul componentei II până la atingerea valorilor stabilite la pct. 5 subpct. 1) lit. e) și subpct. 2) lit. 1), doar după valorificarea deplină și conformă a suportului anterior acordat.”;

c) la punctul 6, subpunctul 4) se abrogă;

d) punctul 7 va avea următorul cuprins:

„7. În cadrul prezentului Program pot participa întreprinderile definite ca IMM conform Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care întrunesc cumulativ următoarele criterii:

1) întreprinderile care solicită suport prin intermediul pilonului I au prezentat situații financiare anuale Biroului Național de Statistică pentru cel puțin ultimii 2 ani de activitate, iar întreprinderile care solicită suport și/sau prin intermediul pilonului II au prezentat situații financiare anuale Biroului Național de Statistică pentru cel puțin ultimii 3 ani de activitate consecutivi, perioadă în care demonstrează o creștere continuă a venitului din vânzări și a profitului (cu

excepția anilor în care au fost perioade declarate stare de urgență conform Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război);

2) înregistrează valori pozitive în ultimul an de gestiune raportat la indicatorul total capital propriu;

3) planifică să se extindă pe noi piețe de desfacere și/sau să substituie importurile de produse/servicii în Republica Moldova.”;

e) punctul 10 se abrogă;

f) punctul 12 se completează cu textul „și nu sunt afiliate într-un grup de întreprinderi al cărui număr de angajați și venituri din vânzări sau active totale deținute cumulativ depășesc condițiile pentru definirea ÎMM stabilite la art. 4 din Legea nr. 179/2016”;

g) la punctul 17, propoziția a doua se exclude;

h) la punctul 18, cuvintele „manual operațional” se substituie cu cuvintele „ghid de aplicare la Program”;

i) punctele 19-23 vor avea următorul cuprins:

„**19.** Evaluarea și aprobarea dosarelor solicitanților de suport financiar prin intermediul acestui Program se realizează de către Comitetul de finanțare și de risc, instituit prin ordin al Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, format dintr-un reprezentant delegat de Ministerul Economiei și alți patru reprezentanți desemnați din cadrul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului. În caz de necesitate, membri ai Comitetului de finanțare și de risc pot deveni reprezentanții instituțiilor donatoare, partenerii de implementare, precum și experții independenți.

20. În procesul de evaluare, Comitetul de finanțare și de risc se va conduce de prioritățile prezentului Program, precum și de criteriile de evaluare stipulate în manualul operațional al prezentului Program.

21. Funcția de supraveghere, de evaluare a activităților și modul de implementare a prezentului Program este efectuată de către Consiliul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.

22. Pornind de la atribuțiile funcționale și drepturile Consiliului prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 538/2007 cu privire la crearea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în vederea gestionării eficiente a prezentului Program, Consiliul exercită următoarele atribuții:

1) aprobă manualul operațional de implementare a prezentului Program;

2) aprobă raportul anual de implementare a prezentului Program;

3) soluționează alte probleme care nu contravin prevederilor anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 538/2007 cu privire la crearea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și legislației.

23. Toate deciziile Consiliului se fixează în procesele-verbale ale ședințelor.”;

j) punctele 24-28 se abrogă;

k) punctul 29 va avea următorul cuprins:

„**29.** În procesul de implementare a prezentului Program se vor obține următorii indicatori de produs:

1) cel puțin 5 activități de mediatizare și informare cu privire la oportunitățile oferite prin intermediul Programului organizate;

2) cel puțin 3 000 de companii informate în vederea dezvoltării propriei afaceri;

3) cel puțin 1 000 de companii consultate privind oportunitățile de internaționalizare;

4) cel puțin 220 de companii finanțate, din care 200 sub formă de business voucher și 20 sub formă de grant.”;

l) la punctul 30, cuvântul „Comitetul” se substituie cu cuvântul „Consiliul”;

13) punctul 31 va avea următorul cuprins:

„**31.** Realizarea activităților planificate în cadrul prezentului Program vor contribui la atingerea următorilor indicatori de rezultat:

1) cel puțin 300 de companii consultate vor aplica la Program;

2) circa 50% din companiile finanțate vor utiliza elemente inovative (în produse, în procesele tehnice și în ramura organizațională) și de dezvoltare durabilă;

3) cel puțin 20% din companiile finanțate vor aplica tehnologia de automatizare industrială, prin achiziționarea utilajelor/echipamentelor de producere și ambalare;

4) cel puțin 60% din beneficiari vor înregistra o creștere a cifrei de afaceri și a profitabilității cu cel puțin 10% într-un termen de 3 ani;

5) cel puțin 150 întreprinderi mici și mijlocii vor promova produsele și serviciile lor prin intermediul platformelor electronice naționale și internaționale;

6) cel puțin 20% din beneficiari vor implementa standarde moldovenești care adoptă standardele europene și internaționale;

7) circa 60% din companiile participante vor menține numărul angajaților și vor contribui la majorarea câștigului salarial mediu pe economie;

8) cel puțin 20% din întreprinderile participante la prezentul Program vor majora exportul producției proprii cu 10% și se vor extinde pe alte piețe de desfacere;

9) volumul de investiții în economia națională ca urmare a implementării Programului va crește cu circa 110 mil. lei”;

n) la punctul 33, cuvântul „Comitetului” se substituie cu cuvântul „Consiliului”.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul economiei

Sergiu Gaibu

Nota informativă
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.
439/2020 cu privire la aprobarea Programului de susținere a afacerilor cu potențial
înalt de creștere și internaționalizare a acestora

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de hotărâre de Guvern a fost elaborat de către Ministerul Economiei în colaborare cu Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora (în continuare – Program) are ca și scop contribuirea la creșterea economică durabilă prin atragerea investițiilor, sporirea competitivității și a productivității IMM din Republica Moldova, precum și internaționalizarea acestora.

Programul oferă o abordare integrată de susținere a IMM cu introducerea practicilor internaționale în vederea dezvoltării productivității și competitivității afacerilor autohtone. Astfel, prin intermediul Programului, IMM pot obține suport în cadrul a doi piloni:

Pilonul I - Formarea competențelor antreprenoriale prin schema de business voucher, pentru achiziționarea serviciilor de dezvoltare a afacerii;

Pilonul II - Suport financiar prin schema de „Grant”, pentru achiziționarea imobilizărilor corporale și necorporale în vederea sporirii competitivității, productivității și internaționalizării afacerii.

Până la data de 31 martie 2022, a fost realizat câte un ciclu de lansare a apelurilor, desfășurare a concursurilor, semnare a contractelor, precum și de acordare a asistenței IMM în procesul de implementare a proiectelor investiționale. Astfel, au fost aprobate 57 proiecte investiționale (47 proiecte de în cadrul Pilonului I a Programului și 10 proiecte în cadrul Pilonului II a Programului). Valoarea totală a investițiilor urmare implementării proiectelor investiționale va constitui 33 milioane lei, din care suma finanțării nerambursabile solicitată din bugetul de stat constituie 16 milioane lei. Implementarea proiectelor investiționale aprobate spre finanțare vor contribui la crearea și menținerea a circa 1 690 locuri de muncă.

**Indicatorii de progres și performanță previzionați
urmare implementării cu succes a Proiectelor investiționale aprobate pentru
finanțare prin schema de Grant**

Indicatori	% companiilor din totalul beneficiarilor Programului	
	Valori stabilite de Guvern	Valori previzionate urmare implementării Proiectelor investiționale propuse spre finanțare
Creșterea competitivității pe piața locală și externă	70%	90%
Creșterea cifrei de afaceri și a profitabilității cu cel puțin 10%	60%	90%

Aplicarea tehnologiilor de automatizare industrială	20%	60%
Implementarea standardelor internaționale	20%	50%
Menținerea locurilor de muncă și contribuția la majorarea salariului mediu pe economie	60%	80% din întreprinderi majorează nr. salariaților precum și salariul mediu pe companie
Aplicarea elementelor inovative	50%	70%
Majorarea exportului producției proprii cu cel puțin 10% și extinderea pe alte piețe de desfacere	20%	80%

În același timp, în procesul de implementare a Programului se constată aspecte necesare de a fi îmbunătățite, în special:

1) îmbunătățirea mecanismului de acordare a suportului prin intermediul Pilonului I - *Formarea competențelor antreprenoriale prin schema de Business Voucher* prevăzut la pct 5 subpct 1 lit. a) din Program, care prevede că „beneficiarii înregistrați în prezentul Program vor selecta cu suportul ODA potențialii prestatori de servicii în afaceri, prin desfășurarea unei proceduri de achiziții publice, transparente și echitabile, în conformitate cu legislația în vigoare”. Circa 60% din antreprenorii cărora le-a fost aprobată acordarea suportului în cadrul acestui pilon au relevat că se confruntă cu dificultăți sporite în desfășurarea procesului de achiziție a serviciilor conform reglementărilor în vigoare a legislației cu privire la achizițiile publice. Cauza dificultății este argumentată de imposibilitatea IMM de a avea angajați dedicați, care să-și dezvolte abilități și să desfășoare procesul de achiziție conform rigorilor legislației. Precizăm că majoritatea companiilor vizate au cel mult 9 angajați.

2) în contextul dezvoltării de către ODA, cu suportul Ministerului Economiei și a Proiectului UE „Rural SMEs Policy Support”, a unui *sistem integrat de monitorizare și evaluare a impactului sectorial urmare implementării programelor de suport pentru IMM*, au fost revizuite obiectivele specifice (trasate la punctul 2 din Program) și corelați indicatorii de monitorizare și evaluare specificați la secțiunea 7 din Program.

Totodată, în contextul impactului războiului din Ucraina și a pandemiei Covid-19, care se răsfrânge direct asupra dezvoltării IMM din Republica Moldova, se consideră judicios de a reduce efortul solicitat IMM de a majora volumul de investiții, care reiese din prevederile pct 29 subpct 1) din Program, de la 180 milioane lei la 110 milioane lei.

3) precizarea/dezvoltarea criteriilor de eligibilitate pentru participarea IMM la Program, prevăzute la pct.7 din Program, care vor permite determinarea facilă a potențialului de creștere și internaționalizare a afacerii.

4) introducerea unui mecanism nou, ce oferă IMM posibilitatea de a depune mai multe solicitări, până la atingerea plafonului maxim a grantului acordat prin Program conform pct. 5 din Program, în scopul prevenirii tendinței de împovărare a antreprenorilor cu proiecte investiționale masive.

5) în contextul uniformizării proceselor de evaluare, aprobare a dosarelor și de coordonare a implementării, pentru toate Programele gestionate de ODA se propune efectuarea modificărilor prevederilor punctelor 20-28 din Program, prin care se înșarcinează Consiliul de coordonare al ODA cu funcția de supraveghere, de evaluare a activităților și modului de implementare a prezentului Program. Modificările sunt elaborate în temeiul atribuțiilor funcționale și drepturilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 538/2007 cu privire la crearea Organizației pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii” .

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin prezentul proiect se propune modificarea Hotărârii Guvernului nr. 439/2020 cu privire la aprobarea Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora în partea ce ține de:

1) Denumirea programului care se propune să se substituie cu denumirea „Programul de creștere a competitivității întreprinderilor mici și mijlocii și internaționalizarea acestora”

2) IMM solicitante de suport pentru Formarea competențelor antreprenoriale prin schema de Business Voucher vor putea selecta individual prestatorul de servicii în afaceri din lista prestatorilor plasați pe pagina web oficială a ODA, sau să acceseze serviciile din cadrul pachetelor formate de către ODA pe domenii specifice, prin desfășurarea unei proceduri de achiziție publică, transparentă și echitabilă, conform legislației în vigoare.

Emiterea Business Voucherului va fi efectuată de către ODA în următoarele condiții:

- în cazul selectării individuale a prestatorului de către IMM (antreprenor) - ODA va rambursa suma tuturor costurilor achitate de către beneficiar, după prezentarea setului de acte confirmative, inclusiv livrabilele serviciilor contractate;

- în cazul selectării pachetelor formate de către ODA pe domenii specifice - accesarea serviciului de către IMM va fi posibilă, după virarea contribuției proprii a acesteia;

3) Întreprinderile pot depune mai multe solicitări pentru acordarea suportului prin intermediul Componentei II - Asistență și suport financiar, până la atingerea limitei stabilite la punctul 5, subpunctul 1) litera e) și subpunctul 2) litera l) din Program, doar

după valorificarea deplină și conformă a suportului anterior acordat.

4) Precizarea criteriilor de eligibilitate pentru participarea ÎMM la Program.

Astfel, în cadrul Programului vor participa ÎMM, care întrunesc cumulativ următoarele criterii:

- au prezentate situații financiare anuale la Biroul Național de Statistică pentru cel puțin 3 ani de activitate, perioadă în care demonstrează o creștere continuă a venitului din vânzări și a profitului (cu excepția anilor în care au fost instituite stări de urgență conform Legii nr. 212-XV din 24.06.2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război);
- capitalul propriu înregistrează valori pozitive în ultimul an de gestiune raportat;
- planifică să se extindă pe noi piețe de desfacere și/sau să substituie importurile de produse/servicii în Republica Moldova.

5) Alinierea proceselor de evaluare, aprobarea dosarelor, precum și coordonarea implementării Programului conform principiilor de bună guvernare și uniformizare pentru toate programele implementate de ODA, după cum urmează:

- Evaluarea și aprobarea dosarelor solicitanților de suport financiar prin intermediul acestui Program este realizată de către Comitetul de evaluare, instituit prin ordinul ODA, format din 1 reprezentant delegat de Ministerul Economiei și alți 4 reprezentanți desemnați din cadrul ODA. În caz de necesitate, membri ai Comitetului de evaluare pot deveni reprezentanți instituțiilor donatoare, partenerii de implementare, precum și experți independenți.

- În procesul de evaluare, Comitetul de evaluare se va conduce de prioritățile prezentului Program, precum și criteriile de evaluare stipulate în Manualul operațional al prezentului Program.

- Funcția de supraveghere, de evaluare a activităților și a modului de implementare a Programului este exercitată de către Consiliul de coordonare ODA.

- Pornind de la atribuțiile funcționale și drepturile Consiliului de coordonare, prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 538/2007 cu privire la crearea Organizației pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii”, în vederea gestionării eficiente a Programului, Consiliul de coordonare exercită următoarele atribuții: I) aprobă manualul operațional de implementare a prezentului Program; II) aprobă Raportul anual de implementare a prezentului Program; III) soluționează alte probleme care nu contravin Regulamentului ODÎMM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.538/2007, precum și legislației în vigoare.

5. Fundamentarea economico-financiară

Urmarea aprobării proiectului hotărârii de Guvern cheltuieli financiare suplimentare nu vor fi suportate.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare. Aprobarea acestuia nu implică ajustarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, prezentul proiect se transmite Cancelariei de Stat spre promovare.

Proiectul a fost plasat pe pagina web a Ministerului Economiei, rubrica Transparența/ Anunțuri privind consultările publice, precum și pe pagina guvernamentală <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-hotararii-guvernului-nr-4392020-cu-privire-la-aprobarea-programului-de-sustinere-a-afacerilor-cu-potential-inalt-de-crestere-si-internationalizare-a-acestora/9076>

8. Constatările expertizei anticorupție

Prin demersul 06/2-2635 din 06.05.2022 proiectul a fost avizat de Centrul Național Anticorupție și s-a constatat că acesta este un document de politici în sensul Hotărârii Guvernului nr.386/2020 „Cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.” Prin urmare, în ceea ce privește efectuarea expertizei anticorupție asupra proiectului hotărârii menționat supra, acesta este un proiect de act normativ exceptat de la expertiza anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

10. Constatările expertizei juridice

Prin demersul Ministerului Justiției nr. 04/4010 din 03.05.2022 a fost recepționată expertiza juridică pe marginea proiectului hotărârii de Guvern, concluziile și recomandările căreia au fost înglobate în proiectul vizat.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în sensul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel nefiind necesară examinarea acestuia de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

De asemenea, proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017.

Ministru

Sergiu GAIBU